

2024-03-28
Boverket dnr 2215/2021

Byggföretagens yttrande avseende Extra remiss - Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m. (dnr 2215/2021)

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar cirka 4 000 bygg-, anläggnings- och specialföretag. Byggföretagen har tagit del av rubricerade remisser och vill framföra nedanstående synpunkter.

Allmänt

Boverket har utsänt ett nytt remissunderlag bestående av justeringar som har gjorts med anledning av tidigare inkomna remissynpunkter och nya överväganden avseende föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö.

Byggföretagen har i föregående remiss inkommit med konstruktiva synpunkter och kommentarer avseende såväl den nya regelmodellen och vilka förutsättningar att tillämpas på ett bra sätt, och den nya föreskriftens innehåll. Byggföretagen konstaterar att vissa synpunkter beaktats, men att flertalet kvarstår. Här upprepas dock inte synpunkter som framförts kring de delar som inte finns med i rubricerad remiss.

Sammanfattningsvis ser Byggföretagen att den föreslagna nya regelmodellen och de förändringar som denna regelmodell skulle kunna medföra som ett steg i rätt riktning mot ett förenklat och konsekvent regelverk, och är positiva till att regelverket omformuleras på ett sådant sätt att branschen ges ett ökat ansvar för kvaliteten på det byggda och att möjligheterna till innovation ökar.

Byggföretagen kan dock inte tillstyrka regelmodellen om inte ett antal tidigare invändningar hanteras, vilket inte gjorts i denna extraremiss. Den part som formulerar ett krav behöver också säkerställa att det är möjligt att verifiera uppfyllandet av kravet, samt ge vägledning om hur kravets uppfyllande ska verifieras.

Utan verifieringsmetodik ser Byggföretagen uppenbara risker för att den nya regelmodellen kan leda till en ökad variation i vad som anses vara en godtagbar lösning mellan olika handläggare och kommuner, vilket kan komma att försvåra ett standardiserat och industriellt byggande och riskerar att driva byggkostnader

och öka antalet tvister om kvalitet. Byggföretagens bedömning är att en förutsättning för att den föreslagna nya regelmodellen ska få avsedd effekt - främja innovation och teknisk utveckling och därmed bidra till att effektivisera byggandet och ökad konkurrens - är att det etableras en funktion med uppgift att övervaka att likriktning av bedömningar uppnås och att motstridiga lokala särkrav inte tillämpas och, framför allt, *ges mandat att ge nationellt godkännande för verifieringsmetoder för såväl kvantitativa som kvalitativa funktionskrav*.

Byggföretagen är vidare starkt kritiska till att det förekommer höjda kravnivåer då det i uppdraget ingick att så inte skulle bli fallet. Boverket har i flertalet fall inte i sin konsekvensanalys kunnat påvisa kravskärpningar är motiverade.

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om bärformåga, stadga och beständighet

Mindre avvikelse

I rubricerad remiss har ett tillägg gjorts i 1 kap., 3 §: Om mindre avvikelse enligt första stycket tillämpas ska skälen för detta dokumenteras i samband med den projektering som regleras 8 §.

Byggföretagen ser detta som en förbättring men ser att behovet av möjlighet till förhandsbesked kvarstår. Beslut som fattats i samband med ett startbesked ska heller inte kunna ändras i samband med ett slutbesked.

Byggföretagen tillstyrker förslaget att det ska ligga på byggherren att avgöra huruvida en mindre avvikelse från en föreskrift kan tillämpas medan byggnadsnämnden kan neka start- eller slutbesked om reglerna bedöms ha tillämpats felaktigt av byggherren och att byggnadsnämnden vid behov kan utöva tillsyn i efterhand, förutsatt att föreskriften kompletteras med att byggnadsnämnden är skyldig att skyndsamt lämna bindande förhandsbesked om byggherren begär det.

Nya kartor för snölast på mark och för referensvindhastighet

I rubricerad remiss har Boverket, motiverat med nya beräkningar, ändrat marginellt i vindlastkartan. Det är positivt, men Byggföretagen menar fortsatt att ökade vindlaster och snölaster ger ökade byggkostnader, och att dessa ökade kostnader behöver motiveras tydligare för att Byggföretagen ska tillstyrka förändringen. Detta kan exempelvis göras genom att visa att det finns ett oroväckande stort antal skadefall relaterade till att de dimensionerande vind- och snölasterna varit för låga i förhållande till de verkliga vind- och snölasterna. Det saknas belägg för att de nya kartorna stämmer bättre överens med verkligheten än motsvarande kartor i EKS 12.

Byggföretagen menar också fortsatt att eventuella förändringar bör samordnas med Transportstyrelsen som redovisar motsvarande kartor i sin TSFS.

Byggföretagen noterar att Boverket i bakgrundsbeskrivningen, avsnitt 3.4.2 i

rubricerad remiss, instämmer i Byggföretagens hållning att ”det är önskvärt att båda myndigheter anger samma snö- och vindlastkartor”, men det framgår inte vad som kan göras åt skillnaden. Att Boverket och Transportstyrelsen för en bestämd geografisk punkt i Sverige kommer att lämna olika uppgifter om snölast på mark och referensvindhastighet kommer att upplevas förvirrande och ökar risken för fel. Om Boverket kan visa att det finns goda skäl att ändra de gällande vind- och snökartorna måste detta göras samordnat med alla berörda myndigheter.

Otydligheter om dimensionering för olyckslast

Byggföretagen noterar att revideringar gjorts i av 4 kap, och ser i huvudsak positivt på dessa. Byggföretagen saknar dock fortfarande en definition eller förklaring av begreppet influensarea i 4 kap, 12 § att lasten får ”sättas till 60 % av lasten som fås av influensarean för respektive förband.” Detta skapar osäkerhet, leder till tidskrävande diskussioner och ökar risken för fel.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Anna Broman, näringspolitisk expert, anna.broman@byggforetagen.se alt. 072-708 58 62.

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör